

ตอนที่ ๘๓ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๕

พระราชบัญญัติ

ธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๔๘๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

รังสิต กรมขุนชัยนาทนเรนทร

พระยามโนรชนาถ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๕

เป็นปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งธนาคารออมสินขึ้น เพื่อ
ส่งเสริมสวัสดิภาพแห่งสังคมในทางทรัพย์สิน

ตอนที่ ๓๓ เล่ม ๖ ๓ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๕

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๔๘๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคลังออมสิน พุทธ
ศักราช ๒๔๔๖ พระราชบัญญัติคลังออมสินแก้ไขเพิ่มเติม
พุทธศักราช ๒๔๗๒ พระราชบัญญัติคลังออมสิน (ฉบับ
ที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๕ และบรรดากฎหมาย กฏ และ
ข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้
หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๘

“ ผู้อำนวยการ ” หมายความว่า ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

“ รองผู้อำนวยการ ” หมายความว่า รองผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

“ คณะกรรมการ ” หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารออมสิน

มาตรา ๕ ให้ธนาคารออมสินได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ภาษีโรงค้า ภาษีการธนาคาร การออมสิน และอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง และข้อบังคับนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ตอนที่ ๘๓ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๘

หมวด ๑

การจัดตั้งและดำเนินงาน

มาตรา ๑ ให้จัดตั้งธนาคารออมสินขึ้นเพื่อประกอบ
ธุรกิจ ดังต่อไปนี้

๑. รับฝากเงินออมสิน
๒. ออกพันธบัตรออมสิน และสลากออมสิน
๓. รับฝากเงินออมสินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตและ

ครอบครัว

๔. ทำการรับจำและโอนเงิน
๕. ช้อหรือขายพันธบัตรรัฐบาลไทย
๖. ลงทุนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ซึ่งรัฐมนตรี

อนุญาต

๗. การออมสินอื่น ๆ ตามที่จะมีพระราช

กฤษฎีกากำหนดไว้

๘. กิจการอันพึงเป็นงานธนาคาร ตามที่จะมี
พระราชกฤษฎีกากำหนดไว้ทั้งนี้ ให้ประกอบได้ตามข้อ
กำหนดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ตอนที่ ๘๓ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๘

มาตรา ๔ ให้ธนาคารออมสินเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๕ ให้ธนาคารออมสินตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ใน
จังหวัดพระนครและจะตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่ใดใน
ราชอาณาจักรก็ได้

มาตรา ๑๑ ให้โอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิประโยชน์ ความ
รับผิดชอบและธุรกิจของคลังออมสิน กรมไปรษณีย์โทรเลข
ให้แก่ธนาคารออมสินดำเนินการต่อไป

ให้รัฐมนตรีประกาศวันซึ่งได้โอนดังกล่าวแล้วในราช
กิจจานุเบกษา

หมวด ๒

การกำกับ ควบคุม และจัดการ

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับโดย
ทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคารออมสิน

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการ อันประกอบด้วย
ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และกรรมการอื่นอีกไม่น้อย
กว่าเจ็ดนาย เป็นผู้ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการ
ของธนาคารออมสิน

ตอนที่ ๘๓ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๘

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีที่มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอนจากตำแหน่ง ซึ่งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และกรรมการอื่นของธนาคารออมสิน

มาตรา ๑๔ กิจการในหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและวาระครองตำแหน่งของกรรมการให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดเงินบำเหน็จรางวัลของกรรมการ

มาตรา ๑๖ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้จัดการธนาคารออมสิน มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ และข้อบังคับของธนาคารออมสิน

ให้รองผู้อำนวยการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ซึ่งผู้อำนวยการมอบให้ไว้

มาตรา ๑๗ การแต่งตั้งพนักงานตามจำเป็นแก่ธุรกิจของธนาคารออมสิน การเรียกประกันจากพนักงาน เพื่อจะได้ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต การกำหนดเงินเดือน เงิน

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๘

บำเหน็จรางวัล หรือเงินอื่น ๆ และการถอนจากตำแหน่ง
ให้อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ

อำนาจของคณะกรรมการนี้ ในกรณีฉุกเฉิน ผู้
อำนวยการจะปฏิบัติการไปก่อนได้ แต่แล้วต้องรับรายงาน
ต่อคณะกรรมการ

หมวด ๓

ความมั่นคงและหลักประกัน

มาตรา ๑๘ การลงทุนตามมาตรา ๑ (๕) ต้องได้รับ
อนุมัติของคณะกรรมการก่อน

มาตรา ๑๙ ผลประโยชน์ที่ได้มาในปีหนึ่ง ๆ ให้ธนาคาร
ออมสินปฏิบัติ ดังนี้

- (ก) จ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก
- (ข) จ่ายเป็นค่าให้จ่าย ในการธนาคาร ออมสิน
ภายในวงเงินที่รัฐมนตรีเห็นชอบ
- (ค) จ่ายเป็นเงินอื่นใดที่ต้องจ่ายตาม ข้อผูกพัน

ตอนที่ ๘๓ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๕

มาตรา ๒๐ การจ่ายเงินตามมาตราก่อน หากมีจำนวนเหลือมากน้อยเท่าใดให้สะสมไว้สำหรับการธนาคารออมสินต่อไป

ถ้าผลประโยชน์ที่ได้มาในปีใดไม่พอแก่การจ่ายประจำปีนั้น ก็ให้จ่ายจากเงินที่ได้สะสมไว้สำหรับการธนาคารได้เท่าจำนวนที่ขาด ถ้ายังไม่พอจ่าย ก็ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินคงคลังเพิ่มเติมให้จนครบจำนวน

ถ้าในปีต่อ ๆ ไปมีผลประโยชน์เหลือจ่าย ให้ใช้เงินคงคลังจนครบจำนวนที่ได้จ่ายตามความในวรรคก่อน และเมื่อเหลือเท่าใด จึงให้สะสมไว้สำหรับการธนาคารออมสิน

มาตรา ๒๑ ในการคืนต้นเงิน และชำระดอกเบี้ยเงินฝาก ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงก็ดี และในการจ่ายเงินประเภทอื่น ๆ ตามข้อผูกพันก็ดี รัฐบาลเป็นประกันทั้งสิ้น

ตอนที่ ๘๓ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๕

หมวด ๔

การถอนเงิน

มาตรา ๒๒ การถอนเงินให้เป็นไปตามข้อกำหนดใน
กฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ถ้าผู้เยาว์ซึ่งมีอายุกว่าเจ็ดปีขึ้นไป ได้ถอน
เงินฝากหรือดอกเบี้ยไปจากธนาคารออมสินแล้ว ผู้เยาว์
นั้น หรือบุคคลอื่นใด ย่อมไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินซึ่งได้ถอน
ไปแล้ว

เมื่อธนาคารออมสินได้จ่ายเงินฝากหรือจ่ายดอกเบี้ย
แก่หญิงมีสามี ให้ถือว่า การจ่ายนั้นชอบด้วยกฎหมาย

ในกรณีแห่งสองวรรคก่อน โปรับซึ่งผู้ฝากได้ให้ไว้แก่
ธนาคารออมสินสำหรับเงินที่ได้รับไป ย่อมทำให้ธนาคาร
ออมสินหลุดพ้นจากความรับผิดชอบใด ๆ ในจำนวนเงินที่ได้
จ่ายไป

มาตรา ๒๔ เมื่อผู้ฝากตาย ให้ธนาคารออมสินจัดการ
แก่จำนวนเงินฝากดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๓๓ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๕

ในกรณีที่ได้มีการตั้งผู้จัดการมรดก เมื่อธนาคารออมสินได้จ่ายเงินไปตามหนังสือแจ้งความของผู้จัดการมรดกแล้ว บ่อมหลดพ้นจากความรับผิดชอบในจำนวนเงินที่ได้จ่ายนั้น

ในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดก ธนาคารออมสินจะจ่ายคืนจำนวนเงินที่ผู้ตายได้ฝากไว้ ได้อย่างมากห้ำร้อยบาทแก่ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นทายาทโดยธรรมตามลำดับที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่ผู้นั้นต้องมีผู้ค้ำประกันยอมคืนเงินจำนวนนั้น เมื่อมีคดีภายในอายุความมรดกคัดค้านความเป็นทายาทโดยธรรมหรือคัดค้านสิทธิในจำนวนเงินที่จ่าย ห้ามมิให้จ่ายเงินเกินห้ำร้อยบาทขึ้นไป เว้นแต่และจนกว่าทายาทโดยธรรมจะได้พิสูจน์ถึงความเป็นทายาทจนเป็นที่พอใจของผู้อำนวยการ

ในกรณีที่ผู้ตายได้ฝากเงินเพื่อประโยชน์ของบุคคลอีกคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้เยาว์ ให้ธนาคารออมสินลงชื่อบุคคลนั้นแทนผู้ตาย แต่บุคคลนั้นจะมีสิทธิถอนเงินได้เมื่อบรรลุนิติภาวะแล้ว หรือมีฉนั้น เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือของผู้ใช้อำนาจปกครอง แสดงว่าการถอนนั้นทำเพื่อประโยชน์ของผู้เยาว์นั้น

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๕

หมวด ๕
การสอบบัญชี

✓ มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้
สอบบรรดาบัญชีธนาคารออมสิน

ภายในหกเดือนต้นแห่งปีถัดไป ให้รัฐมนตรีประกาศ
บังคับตามที่เป็นอยู่ ณ วันสิ้นปีซึ่งผู้สอบบัญชีได้รับรอง
แล้ว

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีประกาศฐานะการเงินโดยย่อ
ของธนาคารออมสินประจำปีไตรมาส

ภายในหกเดือนต้นแห่งปีถัดไป ให้รัฐมนตรีประกาศ
รายงานประจำปีว่าด้วยธุรกิจซึ่งธนาคารออมสิน ได้จัดทำ
ในระหว่างปี จำนวนผู้ฝาก จำนวนเงินฝาก จำนวนเงิน
ดอกเบี้ยที่จ่าย ผลประโยชน์ที่ได้มาจากเงินทุนและอื่น ๆ
สุดแต่จะเห็นสมควร

หมวด ๖
บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๗ ในระหว่างที่การโอนทรัพย์สิน สิ้นทรัพย์
ความรับผิดชอบและธุรกิจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ ยัง

ตอนที่ ๘๓ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๕

ไม่เสร็จสิ้น ให้คลังออมสิน กรมไปรษณีย์โทรเลข ดำเนิน
กิจการคลังออมสินตั้งเช่นเดิมไปพลางก่อน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเรือตรี ถ. ชำรงนาวาสวัสดิ์

นายกรัฐมนตรี